

Согласно со член 59 од Законот за електронски комуникации („Службен весник на РМ“ бр. 39/14; 188/14; 44/15; 193/15; 11/2018; 21/18 и 98/19), член 5 став 1, член 23 став 2 од Законот за заштита на личните податоци („Службен весник на РМ“ број 07/05, 103/08 и 124/10, 135/11, 43/14, 153/15, 99/16 и 64 / 18) и со член 27 став 1 точка 6 од Статутот на Универзитетот на Југоисточна Европа, Одборот на Универзитетот на состанокот одржан 9.9.2019 година го усвои следниов:

Правилник за користење на компјутерите и компјутерската мрежа

I. Предмет на уредување

Член 1

Со добивањето пристап во заедничкиот компјутерски систем или во компјутерската мрежа на Универзитетот, членовите на Универзитетот стануваат составен дел од компјутерско-корисничката заедница. Овој Правилник важи за сите корисници на универзитетските компјутери и мрежни ресурси. Овој Правилник може да се надопolni со нови одредби кои ќе се однесуваат на конкретните системи.

II. Употреба на компјутер и мрежа

Член 2

Мрежните компјутерски врски и компјутерските сметки (и преку компјутерскиот центар и преку универзитетските канцеларии) се за индивидуално користење за работа. Компјутерската сметка ја користи само лицето за кое е отворена. Сите корисници се одговорни за сите активности кои потекнуваат од нивните адреси или мрежни конекции. Тие не треба да се појавуваат како други лица, да го занемарат или да го скријат својот идентитет во постапки и во електронски пораки.

Член 3

Додека универзитетската мрежна администрација има за цел да обезбеди разумно ниво на приватност, корисниците треба да бидат свесни дека податоците што ги создаваат во системот остануваат во сопственост на Универзитетот.

Член 4

- (1) Освен кога информацијата посебно е објавена, секој корисник мора да признае дека сè друго во мрежата е доверливо. Дури и ако има способност да внесува фајлови, записи или информации кои не им припаѓаат со небрежност и слично, тој или таа нема право да постапуваат на овој начин.
- (2) Не е дозволено каков и да било обид да се заобиколи безбедноста на компјутерот, мрежата или датотеката или да се искористат безбедносните грешки.

Член 5

- (1) Комуникацијата преку *и-мејл* е официјална комуникација во рамките на Универзитетот. Секој е должен редовно да чита и да проверува *e-mail*.
- (2) И известувањата од електронската адреса на Универзитетот од кадарот за медиумите треба да ја вклучуваат изјавата на испраќачот (одрекувањето од одговорност) дека неговите / нејзините изразени мислења не значи дека се и од Универзитетот.
- (3) Корисниците треба да бидат многу внимателни при отворање на прилозите од и-мејл од непознати испраќачи, кои може да содржат вируси, и-мејл бомби или т.н. „Тројански коњ“.

Член 6

- (1) Строго се забрануваат штетни и/ или наметливи делувања, користејќи компјутерски системи и мрежи. Примерите вклучуваат, но не се ограничени на, испраќање вируси, заканувачки пораки, спам-пораки или програми за самоповторување; прислушување и прегледување пакети, пренесување обемни фајлови, трговија со мрежа или печатење и други програми, досиеја, хардвер, софтвер или делувања кои намерно или ненамерно го оштетуваат или го нарушуваат системот или функционирањето на мрежата, компромитирање или нарушување на мрежната безбедност или мешање во работата на другите.
- (2) Поради штетните активности на нашите системи и мрежи, изрично е забрането препраќање електронски пораки (*chain letters*) слични дистрибутивни пораки.
- (3) Прекршувањата на безбедноста ги вклучуваат тие форми, но не се ограничени на пристапот до податоци за кои корисникот не е примарен примател или пристап до сервер или сметка каде што вработениот не е експлицитно овластен за пристап.
- (4) *Portscanning* или скенирање на безбедноста изрично е забрането, освен ако претходно не е известен и нема добиено овластување на директорот од ИТ-одделот.
- (5) Спроведувањето на кој и да било вид мрежен мониторинг што ги прекинува податоците што не му припаѓаат на корисникот домаќин изрично е забрането, освен ако оваа активност е дел од работата / задачите на нормалниот корисник или ако се користи за академски цели под контролирани услови и со одобрение од директорот на ИТ-одделот.
- (6) Вмешување во или одбивањето на услугата на кое и да било лице (како што е напад на *denial-of-service*) изрично е забрането, освен ако не се користи за академски цели под контролирани услови и со одобрение од директорот на ИТ-одделот.
- (7) Користење која и да било програма/*script*/команда, или испраќање пораки од кој и да било со намера да повлијае или да се попречи сесијата на корисникот, преку какви и да било средства, локално или преку Интернет, изрично е забрането, освен за академски цели под контролирани услови и по одобрение од директорот на ИТ-одделот.

Член 7

- (1) Почитта за работата и интелектуалното творештво е од витално значење за академскиот развој и претприемништвото. Овој принцип се однесува на делата на сите автори и издавачи во сите медиуми. Тоа вклучува почитување на правото на знаење, правото на приватност и правото за одредување на формата, начинот и на условите на издавање и дистрибуција. Бидејќи електронските информации можат лесно да се избришат и репродуцираат, почитувањето на работата и личното изразување на другите е критично во компјутерските средини.
- (2) Товарот за доказот за сопственост или добивањето дозвола за авторски права е носителот на корисничката сметка.
- (3) По приемот на уредното известување, според одредбите во Законот, за потенцијално повредување, ИТ-одделот ќе го отстрани или ќе го блокира, каде што е можно, пристапот до материјалот.
- (4) Потврдените извештаи на повторување на прекршувањата на авторските права ќе доведат до прекинување на компјутерските услуги / услугите за мрежата за прекршителот или ќе се преземат други законски дејствија.

Член 8

- (1) Универзитетот е обврзан постојано да користи компјутерски и мрежни системи. Употребата може да биде ограничена на редовно одржување или на други планирани или непредвидени активности; активности преземени од други добавувачи надвор од контрола на Универзитетот кога системите и мрежите може да бидат надвор од употреба одредено време.
- (2) Универзитетот го задржува правото да го ограничи или да го затвори компјутерскиот и мрежниот пристап по потреба. Компјутерските системи и универзитетските мрежи се за некомерцијална индивидуална употреба, поврзана со образовната мисија на Универзитетот, од академскиот и од административниот кадар и студентите, како и за комерцијални активности одобрени од Универзитетот. На членовите на академскиот кадар ќе им биде дозволено да имаат пристап до лабораториската опрема (сервери, компјутери итн.), со користење на далечинските врски или на некои други методи како што се VPN.
- (3) Универзитетот ја обезбедува врската со безжичната мрежа (*wireless*) во своите кампуси. ИТ-оддел е одговорен за промовирање и за олеснување на пристапот до мрежата за клиентите со корисничка сметка (студентите и академскиот и административниот кадар) и други (кои не се поврзани со Универзитетот) со гостинска сметка.
- (4) Универзитетот нуди безжични / жичени интернет-конекции во студентските домови. Овој вид на услуга е за поврзување на компјутерите за лична употреба, а не може да се користи за инсталација на уредите (изманички) како точки за пристап, рутери итн. кои може да влијаат врз безбедноста и врз приватноста на другите корисници.
- (5) ИТ-одделот рутински ќе го следи квалитетот на интернет-конекцијата во студентските домови и навремено ќе одговори на пријавените проблеми (во рок од 24 часа по пријавата).

- (6) За безбедност и мрежно одржување, овластените лица во рамките на Универзитетот можат во секое време да ги следат уредите, системите и мрежниот сообраќај.
- (7) Универзитетот го задржува правото периодично да врши ревизија на мрежите и системите за да обезбеди усогласеност со оваа политика.
- (8) Овластените корисници се одговорни за безбедноста на своите лозинки и сметки. Лозинките на системско ниво треба да се менуваат на секои три месеци, додека на корисничко ниво тие треба да се менуваат на секои шест месеци.

Член 9

Сите корисници треба да се запознаат со одредбите на релевантните закони на Република Северна Македонија во однос на употребата на компјутери, телекомуникациите, правата на интелектуална сопственост, заштитата на податоци и други релевантни прашања. Овие закони мора да ги почитуваат сите корисници. Неинформирањето за таквите закони не е прифатено како оправдување за каква било нелегална активност. Сите корисници мора да се придржуваат до универзитетските политики и правила.

Член 10

- (1) Универзитетот на ЈИЕ ќе преземе разумни чекори за да обезбеди дека досиејата и имејл-пораците на корисникот остануваат приватни и нема да ја направат вообичаената контрола на содржината на датотеката или корисничката содржина. Меѓутоа, поради природата на компјутерите и електронските комуникации, Универзитетот не може да гарантира апсолутна приватност на кориснички датотеки и информации.
- (2) Корисниците треба да преземат разумни мерки на претпазливост и да сфатат дека постои ризик оти во некои други околности, луѓето може намерно или ненамерно да внесуваат фајлови или пораки.
- (3) Во случај кога интегритетот, безбедноста или функционирањето на компјутерот или мрежата на Универзитетот или во случаи на злоупотреба на политиките, кодовите, правилата и на законите на Република Северна Македонија, Универзитетот го задржува правото да преземе какви и да било дејства кои смета дека се неопходни (вклучително, надгледување на активноста и преглед на досиејата) за да се испита и да се разреши случајот.

Член 11

Универзитетот може да постави ограничувања на користењето на сопствените компјутерски и мрежни системи и / или да преземе дополнителни дејствија како одговор на потврдените жалби за кршење на оваа политика или на други универзитетски политики или кодови или закони на Република Северна Македонија.

III. Содржина

Член 12

Универзитетот го задржува правото да отстрани каков и да било материјал од системот со предупредување. Спонзорите и добавувачите на информации се одговорни за осигурување дека нивните информации се совпаѓаат со следниве стандарди:

- Сите информации што се објавуваат на интранет или на веб-страницата на Универзитетот треба да бидат соодветни за дистрибуирање на заедниците на двата кампуса и потенцијално и на целиот свет.
 - Некои примери на соодветен материјал се: календари или соопштенија за настани што ќе се случат; описи на услугите кои се нудат; описи и распоред на предметите.
 - Некои примери на материјали кои ќе се сметаат за несоодветни се: комерцијални реклами, дистрибуција на амблеми освен оние што се користат за потврдување на спонзорство за поддршка на академската мисија на Универзитетот или за промовирање на бизнис-услуги што ги нуди Универзитетот; материјали кои се нелегални; и доверливи информации.
- Материјалите треба да бидат проверени за точноста и треба редовно да се ажурираат.
- Материјалите кои имаат авторски права може да се објавуваат само со дозвола на носителот на авторските права.
- Форматот на материјалите мора да биде во согласност со Универзитетскиот стандард за изгледот и за дизајнот на страницата.
- Секој документ мора да ги содржи следниве информации:
 - име на испраќачот, организација и е-адреса;
 - авторот на документот (ако е различен од испраќачот);
 - датум на последната ревизија на документот;
 - сите познати прашања поврзани со информациите.

IV. Известување за прекршоци

Член 13

Ако корисникот на мрежата процени дека има кршење на одредбите на овој Правилник, тогаш корисник треба да го извести директорот на ИТ-одделот во писмена форма.

V. Завршни одредби

Член 14

Овој Правилник влегува во сила на 01.10.2019 година.